

Манзарас авыл жирлеге Советы

КАРАР

29.01.2020ел

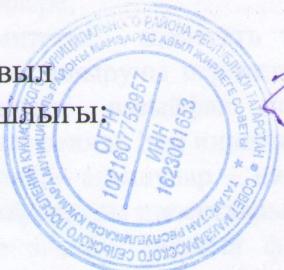
№3

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы
Манзарас авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә
ачык тыңлаулар (ижтимагый фикер альшулар)
оештыру һәм уздыру тәртибе турыйндағы Нигезләмәне
раслау хакында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле
үзидарә оештыруның гомуми принциплары турыйнда» 2003 елның 6 октябрендәге
131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль
районы Манзарас авыл жирлеге Советы Уставы нигезендә Манзарас авыл
жирлеге Советы **карап бирде**:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Манзарас авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә ачык тыңлаулар (ижтимагый фикер альшулар) оештыру һәм уздыру тәртибе турыйндағы күшүп бирелгән Нигезләмәне расларга.
2. «Манзарас авыл жирлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм уздыру тәртибе турыйндағы Нигезләмәне раслау хакында» 2007 елның 16 февралендәге 6 номерлы, «Манзарас авыл жирлегендә ачык тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турыйнда Нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында» 2012 елның 12 сентябрендәге 21 авыл жирлеге Советы каарлары үз көчен югалткан дип танырга.
3. Элеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында www.pravo.tatarstan.ru адресы буенча, шулай ук Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Манзарас авыл жирлеге территориясендәге маҳсус мәгълүмат стендларында урнаштырырга.
4. Элеге карап рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

Манзарас авыл
Жирлеге башлыгы:

Р. Г. Хәбибулина

Манзарас авыл жирлеге Советының
28.01.2020ел 3 номерлы карарына күшүмтә

Ачык тыңлауларны (жәмәгать фикер альшуларын)
оештыру һәм уздыру тәртибе турында НИГЕЗЛӘМӘ

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Манзарас авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә ачык тыңлаулар (ижтимагый фикер альшуулар) оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы әлеге Нигезләмә (алга таба – Нигезләмә) Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төzelеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Манзарас авыл жирлеге муниципаль берәмлеке Уставы (алга таба – Авыл жирлеге) нигезендә эшләнгән.

Бүлек 1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 статья Төп төшөнчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәгө төп төшөнчәләр кулланыла:

ачык тыңлаулар – жирлек халкының Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукий актлар проектларын ачык фикер альшу юлы белән жирле үзидарә органнары тарафыннан каарлар кабул итү процессында, шулай ук федераль законнарда, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән мәсьәләләр буенча фикер альшуда катнашу хокукларын гамәлгә ашыру формасы;

инициатив төркем – ачык тыңлауларда катнашу хокукуна ия Россия Федерациясе гражданы яисә гражданнары төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле – физик зат, шул исәптән ачык тыңлауларда катнашучы карала торган мәсьәлә буенча фикер альшуда катнашырга хокуклы юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре. Жәмәгатьчелек вәкилләренә жирле үзидарә яки дәүләт хакимиите органнарын тәкъдим итүче яки түләү шартнамәсе нигезендә алар эшчәнлегендә катнашучы хезмәт вазыйфалары нигезендә ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча каарлар кабул итүче затлар керми;

ачык тыңлауларда катнашучылар – жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, ачык тыңлаулар экспертлары, ачык тыңлауларны уздыру буенча оештыру комитеты әгъзалары;

чыгыш ясарга хокуклы ачык тыңлауларда катнашучылар – әлеге Нигезләмәнең 6 статьясында билгеләнгән срокларда оештыру комитетына ачык тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгыш ясай өчен үз заявкаларын тапшырган жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре;

оештыру комитеты – жәмәгать тыңлауларын әзерләү һәм үткәру буенча оештыру гамәлләрен тормышка ашыручы паритет (тигез хокуклылык) башлангычларда жирлек жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларыннан, жирлек Советы депутатларыннан, жәмәгатьчелек вәкилләреннән һәм инициативалы төркемнәрдән төzelгән коллегиаль орган;

ижтимагый фикер альшуулар – ижтимагый әһәмияткә ия мәсьәләләр, шулай ук жирле үзидарә органнары каарлары проектлары буенча жәмәгать контроле максатларында кулланыла торган ачык фикер альшу, мондый фикер альшуда мәнфәгатләре тиешле каар белән кагылучы жирле үзидарә органнары һәм оешмаларының вәкаләтле затлары, гражданнар һәм ижтимагый берләшмәләр вәкилләре мәжбүри катнаша.

ачык тыңлаулар эксперты – ачык тыңлаулар мәсьәләләре буенча максус белемгә ия һәм бу статуска вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт ачык тыңлаулар мәсьәләләре буенча рекомендацияләрне һәм тәкъдимнәрне язмача тапшыра һәм фикер альшууларда аларны

аргументацияләү өчен катнаша.

2 статья. Ачык тыңлауларны үткәру максатлары

Ачык тыңлаулар түбәндәге максатларда үткәрелә:

жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча мәжбүри рәвештә ачык тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукий актлар проектлары турында авыл халкы катнашында фикер альшу;

ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

Ачык тыңлаулар нәтижәләрен әзерләү, үткәру һәм билгеләү экспертларның ачыклығы, хәбәрдарлығы, ихтыярлылығы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 статья. Ачык тыңлауларга чыгарыла торган сораулар

1. Ачык тыңлаулар жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткәрелә. Ачык тыңлауларның нәтижәсе жирле үзидарә органнары өчен тәкъдим иту характеристына ия.

2. Ачык тыңлауларга мәжбүри рәвештә түбәндәгеләр чыгарыла:

1) Жирлек Уставы проекты (алга таба – Устав), шулай ук Уставка үзгәрешләр һәм ёстәмәләр керту турында жирлек Советы карары проекты, Уставка, Уставны әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында, Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл яңадан күрсәту формасына үзгәрешләр керту очракларыннан тыш;

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты;

4) жирлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр, «Россия Федерациясенә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән йә жыеннарда белдерелгән жирлек халкының ризалыгын алу таләп ителә торган очраклардан тыш;

5) генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияләрне планлаштыру проектлары, территорияне межалау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертуңе күздә тоткан проектлар, жир кишәрлекен яки капитал төзелеш объектын шартлы рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы карар проектлары, капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрларыннан читләштерүгә рөхсәт бирү турындагы карар проектлары буенча, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре булмаганда, жир биләмәләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән бер төрен мондый файдалануның башка төренә үзгәрту мәсьәләләре буенча оештыру һәм үткәру тәртибе авыл жирлеге Уставы һәм (яки) шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар нигезләмәләрен исәпкә алып, жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә торган иҗтимагый фикер альшулар яки ачык тыңлаулар үткәрелә.

6) ачык сервитутлар билгеләү мәсьәләләре;

7) жылылык белән тәэмин итү схемасы проекты;

8) федераль законнарда билгеләнгән башка мәсьәләләр.

3. Бер үк вакытта берничә мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар үткәру рөхсәт ителә, әгәр бу һәр мәсьәлә буенча һәр яклап һәм тулы фикер альшууга комачауламаса.

4. Ачык тыңлауларны оештыру һәм уздыру, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкача билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

4 статья. Ачык тыңлауларның инициаторлары

Ачык тыңлаулар халық, жирлек Советы (алга таба – Совет), жирлек башлығы (алга таба – Башлык) инициативасы буенча регламент нигезендә үткәрелә.

Ачык тыңлаулар үткөрү буенча халық инициативасы 18 яшкө житкөн кимендә 10 кеше булган гражданнар төркеменнөн чыгарга мөмкин.

Бүлек 2. ХАЛЫҚ ТЫҢЛАУЛАРЫН БИЛГЕЛӨҮ

5 статья. Халық тыңлауларын билгеләү

1. Халық яисә Совет инициативасы буенча үткөрелә торган ачык тыңлаулар Совет карары белән билгеләнә.

Башлык инициативасы буенча үткөрелә торган ачык тыңлаулар Жирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Ачык тыңлаулар Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсъәләләр буенча үткөрелә.

2. Ачык тыңлаулар үткөрү турында халық инициативасын тәкъдим итү һәм инициативага ярдәм итү өчен халық имзаларын жыю өчен 10 кешедән дә ким булмаган инициатив төркем төзелә.

2.1. Инициатив төркем Советка түбәндәгеләрне тәкъдим итә:

- ачык тыңлаулар мәсъәләсен күрсәтеп, ачык тыңлаулар билгеләү турында гариза һәм 1 нче күшымта нигезендә форма буенча гражданнарның инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган аларны үткөрү кирәклеген нигезләү;

- муниципаль хокукый акт проекты (ачык тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- муниципаль хокукый актны кабул итү зарурлығы нигезләмәсен үз эченә алган максатлары һәм төп нигезләмәләре күрсәтелгән анлатма языу (ачык тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә торган муниципаль хокукый актны гавами тыңлауларда карауга керткән очракта);

- 2 нче күшымта нигезендә форма буенча гражданнарның инициатив төркеме исемлеге;

- гражданнарның инициатив төркемен төзү турында карар кабул итеплән жыельыш беркетмәссе;

- инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, инициатив төркем тарафыннан бирелгән битләр саны, шулай ук муниципаль хокукый акт проекты докладчысы күрсәтелгән документлар исемлеге, (муниципаль хокукый акт проектын ачык тыңлауларда карауга керткән очракта) бергә теркәп жибәрелә торган (сопроводительное) хат.

Гариза һәм беркетмәгә рәислек итүче (гражданнарның инициатив төркеме вәкиле) һәм инициатив төркем жыельышы секретаре тарафыннан имза салынырга тиеш.

2.2. Әлеге статьяның 2.1 пунктчасында билгеләнгән барлык документлар жирлек Советына бер үк вакытта тапшырылса, гариза тапшырылган дип санала.

2.3. Советка гариза һәм ача күшүп бирелә торган документлар көргөн көннән алыш 30 көн эчендә инициатив төркем тарафыннан ачык тыңлаулар үткөрү инициативасын хуплаучы кешеләрнең имзалары тупланырга һәм тапшырылырга тиеш – әлеге Нигезләмәнең 3 нче күшымтасы нигезендә форма буенча, Жирлектә яшәүче 18 яшкө житкөн кимендә 30 кешенең имзасы булырга тиеш.

Имзалар советка ачык тыңлаулар үткөрү турында инициативасын тәкъдим итү турында гариза биргән көннән соң килүче көннән жыельышы мөмкин. Имзалар кәгазенә кульязма булмаган ысуул белән яки карандаш белән мәгълүмат керту рөхсәт ителми. Гражданнар турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны имзалар кәгазенә керту даталарында һәм раслау языунда төзәтүләр гражданнар һәм имза жыючылар тарафыннан килештерелергә тиеш.

2.4. Совет эшче төркем төзи һәм имзалар кәгазыләрен биргән көннән алыш 10 көн эчендә имзалар кәгазыләрендә бирелгән мәгълүматларны тикшерү үткәрә

Имзаларны һәм имзалар кәгазыләрендә мәгълүматларны тикшерү нәтижәләре буенча имза гамәлдә яки гамәлдә түгел дип танылырга мөмкин. Әлеге Нигезләмә нигезендә аның гамәлдә түгеллеге билгеләнмәгән булса, имза гамәлдә була.

Түбәндәгә очракларда имзалар гамәлдә түгел, ягъни имзалар жыю һәм (яки) имзалар

кәгазен рәсмиләштерү тәртибен бозып жыелган имзалар дип таныла:

- 1) имзалар жыю чорыннан тыш жыелган имзалар;
- 2) Жирлек муниципаль берәмлекендә яшәүче 18 яшे тулмаганнарның имзалары;
- 3) гражданнарның имзалар кәгазенә үз имзасын үз кулы белән керту датасын күрсәтмичә күелган имзалары;
- 4) алар турында белешмәләр имзалар кәгазенә кульязма булмаган ысул белән яки карапандаш белән кертелгән имзалар;
- 5) гражданнар турында тиешле белешмәдә һәм аларны имзалар кәгазенә керту даталарында тәзәтмәләр белән имзалар, эгәр гражданнар һәм имза жыочылар тарафыннан махсус килештерелмәс.
- 6) әлеге Нигезләмәгә 3 нче күшымта таләпләренә туры килми торган формадагы имзалар кәгазендәге барлык имзалар.

Тикшеру нәтиҗәләре имзалар кәгазыләрен тикшеру беркетмәсе белән рәсмиләштерелә (4 нче күшымта).

2.5. Советның чираттагы утырышында, имза кәгазыләре килгән көннән 15 көн эчендә, түбәндәгә очракларда ачык тыңлаулар билгеләү турында яисә ачык тыңлаулар билгеләү турында гаризаны кире кагу турында карар кабул ителә:

- 1) ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очраклардан тыш, жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми;
- 2) тәкъдим ителгән гамәлдәгә имзалар саны халыкның ачык тыңлаулар уздыру турындагы инициативасын алга этәрү өчен житәрлек түгел;
- 3) инициативаны тәкъдим итү тәртибе угәлми;
- 4) карауга тәкъдим ителә торган муниципаль норматив хокукий акт проекты Россия Федерациясе Конституциясе нигезләмәләренә, федераль конституциячел законнарга, федераль законнарга, башка норматив хокукий актларга туры килми;
- 5) шундый ук мәсьәлә чыгарылган ачык тыңлауларны үткәру датасыннан бер елдан кимрәк вакыт үткән.

2.6. Ачык тыңлаулар билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тартуга китергән житешсезлекләрне бетергән шартта, ачык тыңлаулар билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документларны кабат керту өчен киртә түгел.

2.7. Ачык тыңлауларны билгеләү турындагы мәсьәлә Совет Регламенты нигезендә Совет тарафыннан карала.

2.8. Ачык тыңлаулар билгеләү турында гариза кире кагылган очракта, Совет эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көнлек срокта гражданнарның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиле адресына язмача дәлилләнгән хәбернамә жибәрэ.

3. Ачык тыңлауларны билгеләүчө Совет, Башлык, тыңлаулар уздыру мәсьәләсе, срокы, вакыты һәм урыны, оештыру комитеты составы, тәкъдимнәрне исәпкә алу һәм ачык тыңлауларга чыгарыла торган муниципаль хокукий акт проекты турында фикер альшуда гражданнарның катнашу тәртибе турында тиешле муниципаль актлар кабул итә.

Ачык тыңлауларны үткәру датасы – ачык тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукий акт кабул ителгән көннән 30 көн эчендә билгеләнә, эгәр федераль законнарда, Уставта һәм әлеге Нигезләмәдә башкача билгеләнмәгән булса.

6 статья. Ачык тыңлаулар турында мәгълүмат бирү.

1. Авыл жирлегендә яшәүчеләргә ачык тыңлауларның билгеләнүе турында мәгълүмат массакүләм мәгълүмат чараларында, рәсми сайтта һәм (яки) башка мәгълүмати системаларда мәгълүмат стендында бастырып чыгару юлы белән фикер альшына торган муниципаль хокукий актның күшымталы проекты белән (аны карау ачык тыңлауларга кертелгән очракта) ачык тыңлауларны билгеләү турында муниципаль хокукий актны ачык тыңлауларны үткәру көненә кадәр календарь көннәрендә исәпләнә торган 10 көнлек срок эчендә (эгәр федераль законнарда, Уставта, әлеге Нигезләмәдә башкасы каралмаган булса) житкерелә.

1.1. Ачык тыңлаулар нәтиҗәләре массакүләм мәгълүмат чараларында, Татарстан

Республикасы Кукмара муниципаль районның рәсми сайтында һәм (яки) башка мәгълүмати системаларда һәм мәгълүмати стендларда басыла.

Мәгълүмати стендлар, мәгълүммәттән файдаланучыларны мәгълүмат белән тәэммин иту мөмкинлеген исәпкә альп, яхшы күренә торган урыннарда жиһазландырыла.

Мәгълүмат стендларын урнаштыру эргономика таләпләре нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш, ул мәгълүммәттән кулланучының озак вакытлар уңайсыз хәлдә булу ихтияжын юкка чыгарырга тиеш.

Мәгълүмати стендларны тәсле бизәү эстетик таләпләргә туры килергә тиеш. Мәгълүмати стендлар мәгълүмат битләре урнаштырыла торган А4 форматындагы кесәләр белән жиһазландырылырга мөмкин.

2. Ачык тыңлауларда яки җәмәгать фикер альшууларында каралырга тиешле проект экспозициясен үткәру мәйданчыгы, шулай ук проект экспозициясенә килучеләргә консультация бирү вакыты, ачык тыңлаулар яисә җәмәгать фикер альшуулары үткәру турында хәбәр итүгә килемштерү буенча кертелә.

Экспозиция эше чорында килучеләр очен консультацияләр оештырыла, проект турында басма мәгълүмати материаллар таратыла. Экспозициягә килучеләр, экспозициягә килучеләрне исәпкә алу һәм тәкъдимнәр, искәрмәләр язу очен тиешле китапка (журналга) фикер альшына торган проектка, мәсьәләгә язма рәвештә үз тәкъдимнәрен, искәрмәләрен кертергә хокуклы.

Проект экспозицияләрендә тәкъдим ителә:

- проект;
- проектка аңлатма языу;
- документларның Россия Федерациясе законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезендә алынган килемштерү күчермәләре;
- массакуләм мәгълүмат чараларының выходной мәгълүматларын курсәтеп, проект буенча ачык тыңлаулар яки ижтимагый фикер альшуулар үткәру турында мәгълүмат хәбәрен бастырып чыгару күчермәсе;
- проектны әзерләүне (эшләүне) оештыручи шундый материалларны биргән очракта, гражданнарга фикер альшына торган проект буенча мәгълүмат бирү максатларында бүтән мәгълүмати һәм демонстрацион материаллар.

Бүлек 3. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ ӘЗЕРЛӘҮ һәм ҮТКӘРҮ

7 статья. Ачык тыңлауларны әзерләү һәм үткәру

1. Халык тыңлаулары жирлек халкы очен уңайлы вакытта үткәрелә (ачык тыңлауларны ял көннәрендә 11.00 сәгатьтән 18.00 сәгатькә кадәр яисә эш көннәрендә 17.00 сәгатьтә башлап 20.00 сәгатьтән дә калмычча тәмамлап үткәрергә тәкъдим ителә).

2. Ачык тыңлаулар билгеләү турында карап кабул иткән жирле үзидарә органы авыл жирлеге Советы депутатлары, авыл жирлеге башкарма комитеты хезмәткәрләре, ижтимагый оешмалар вәкилләре, гражданнарның инициатив төркеме (әгәр халык тыңлауларын үткәру инициаторы булып гражданнарның инициатив төркеме чыкса) арасыннан кимендә 5 кешедән торган оештыру комитетын формалаштыра. Оештыру комитеты формалашканнан соң З көннән дә соңга калмычча уздырыла торган беренче утырышта үз составыннан рәисне, рәис урынбасарын һәм секретарен сайлый. Оештыру комитеты утырышта аның әгъзаларының яртысыннан артыгы булганда карап кабул итәргә хокуклы.

Оештыру комитеты тыңлауларда катнашырга теләүчеләргә тыңлаулар үткәрелә торган бинага киртәләрсез керү мөмкинлеген тәэммин итәргә бурычлы.

Ачык тыңлаулар уздырылган көнне оештыру комитеты ачык тыңлауларда катнашучыларны теркәүнә оештыра.

3. Ачык тыңлауларда оештыру комитеты рәисе рәислек итә. Рәислек итүче ачык тыңлауларны ача, ачык тыңлауларның мәсьәләсөн (мәсьәләләрен), тыңлауларны үткәру тәртибе буенча тәкъдимнәрне игълан итә, үзен, секретарен һәм экспертларын тәкъдим итә, тыңлауларны

ұтқеру инициаторларын күрсәтә. Оештыру комитеты секретаре ачык тыңлаулар беркетмәсен алыш бара.

4. Рәислек итүче фикер алышу ұтқерелә торган мәсьәләне игълан итә һәм ачык тыңлауларны уздыру инициаторлары тарафынан вәкаләтле затка, эксперктарга, шулай ук чыгыш ясарға хокуклы ачык тыңлауларда катнашучыларга сүз бирә. Чыгышларның чираты оештыру комитеты теркөгөн гаризалар бириу чираты белән билгелөнә.

5. Тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән эксперктар, үз тәкъдимнәрен кире алырга һәм (яки) ачык тыңлауларда катнашучылар курсәткән тәкъдимнәргә күшүлгөнгө хокуклы.

Фикер алышу нәтижәләре буенча, ачык тыңлауларда катнашучылар тарафынан кире алынган тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрдән тыш, жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча бердәм тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр исемлеге төзелә.

6. Тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр белән йомгаклау документын төзегәннән соң, рәислек итүче жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итүнен йомгаклау вариантын катнашучылар тавышына куя. Ачык тыңлаулардагы каарлар ачык тавыш бириу юлы белән теркәлгән тыңлауларда катнашучылар саныннан гади күпчелек тавыш белән кабул ителә. Тыңлауларда катнашкан һәр кеше бер тавышка ия, ул тавышын жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл иткән өчен бирә, ача каршы яки тавыш бирудән тыельш кала. Тавыш бириу нәтижәләре беркетмәгә кертелә. Беркетмәгә ачык тыңлауларның рәисе һәм сәркатибе кул куя.

7. Ачык тыңлаулар беркетмәсе нигезендә, ачык тыңлаулар уздырылган көннән соң эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көnlек срокта ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә төзелә (6 ичы күшымта), анда тубәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә (сораулар);
- 2) ачык тыңлаулар ұтқеру инициаторы;
- 3) ачык тыңлауларны билгеләү турында хокукий актының датасы, номеры һәм атамасы, шулай ук аны бастырып чыгару (халыкка житкерү) датасы;
- 4) ачык тыңлауларны ұтқеру датасы, вакыты һәм урыны;
- 5) ачык тыңлауларны ұтқерүче оештыру комитеты;
- 6) ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукуна ия булучылар турында мәгълүмат;

7) ачык тыңлауларда катнашучылар тарафынан кире алынган тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрдән тыш, жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрнен бердәм исемлеге;

- 8) жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнен йомгаклау варианты;
- 9) ачык тыңлауларда катнашучыларның тавыш бириу нәтижәләре.

8. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә оештыру комитеты рәисе һәм секретаре тарафыннан имзалана һәм ачык тыңлаулар уздырылган көннән алыш, эш көннәрендә исәпләп чыгарыла торган 3 көnlек срокта бастырылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

9. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча каар кабул итү өчен җаваплы жирле үзидарә органы тарафынан мәжбүри карапыраға тиеш. Карап нәтижәләре мәжбүри тәртиптә ачык тыңлаулар инициаторларына, жирле үзидарәнен вәкаләтле органы тарафынан ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәне караган көннән алыш, эш көннәре белән исәпләнә торган 3 көnlек срокта бастырып чыгару (халыкка житкерү) юлы белән муниципаль берәмлек халкына житкерелә.

10. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, тәкъдим итү характеристына ия.

Бүлек 4. МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК УСТАВЫ ПРОЕКТЫ, УСТАВКА УЗГӘРЕШЛӘР
КЕРТУ ТУРЫНДА СОВЕТ КААРЫ ПРОЕКТЫ, ЖИРЛЕ БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫ һәм АНЫҢ
ҮТӘЛЕШЕ ТУРЫНДА ХИСАП, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕ УЗГӘРТЕП КОРУ
ТУРЫНДАГЫ МӘСЬӘЛӘ, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКЛӘРНЕң ГЕНЕРАЛЬ ПЛАННАРЫ
ПРОЕКТЛАРЫ БУЕНЧА АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР ОЕШТЫРУ һәм УЗДЫРУ
ҮЗЕНЧӘЛЕКЛӘРЕ

8 статья. Жирлек Уставы проектын һәм Уставка үзгәрешләр керту турында Совет карары проектын ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Устав проекты һәм Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет карары проекты, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Уставта каралган үзенчәлекләрне исәпкә алыш, ачык тыңлауларда карала.

2. Устав проекты һәм Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет карары проекты Совет тарафыннан аны кабул итү турындагы мәсьәләне караганчы 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш. Бер үк вакытта күрсәтелгән проект буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе, гражданнарның аны тикшерүә катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча ачык тыңлаулар билгеләү турында Совет карары басыла.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет карары проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук гражданнарның аның фикер альшында катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару (халыкка житкеру) Уставны әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл күрсәту формасындагы үзгәрешләр кертелгән очракта таләп ителми.

3. Устав проекты яки Советның Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындагы карары проекты буенча ачык тыңлаулар Уставта билгеләнгән срокларда үткәрелә, әмма күрсәтелгән проектлар бастырылғаннан соң 10 көннән дә иртәрәк түгел.

4. Устав проекты яисә муниципаль берәмлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий акт Советы карары проекты буенча ачык тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган – оештыру комитеты.

9 статья. Жирле бюджет проектын һәм аның үтәлеше турындагы хисапны ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турындагы еллык хисап, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, башка федераль законнарда, Уставта, жирлектә бюджет процессы турындагы нигезләмәдә каралган үзенчәлекләрне исәпкә алыш, ачык тыңлауларда карала.

2. Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча ачык тыңлаулар үткәрүне гамәлгә ашыручы орган – оештыру комитеты.

Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча ачык тыңлаулар билгеләү турында карап кабул итүче орган булып авыл жирлеге Советы тора.

3. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча ачык тыңлаулар билгеләү турындагы каарлар кабул ителгәннән соң 10 көн эчендә басылып чыгарга тиеш.

4. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча ачык тыңлаулар жирле бюджет проекты (жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап) басылып чыкканнан соң кимендә 15 календарь көннән соң уздырыла.

10 статья. Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектын ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектларына кагылышлы мәсьәләләр «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июнендейгэ 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алыш, ачык тыңлауларга чыгарыла.

11 статья. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Муниципаль берэмлекне үзгэртеп кору турындағы мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар, күрсәтелгән Федераль законның 13 статьясындағы 5 өлешеннән тыш, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралған очракларда үткәрелә.

2. Муниципаль берэмлекне үзгэртеп кору турындағы мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган – оештыру комитеты.

12 статья. Муниципаль берэмлекләрнең территориаль планлаштыру документлары проектлары буенча мәсьәләләрне жәмәгать фикер альшуларында, ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләрне межалау проектлары, территорияләрне төзекләндөрү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бирү турындағы каарлар проектлары, капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнен, үзгәртеп коруның ин чик параметрларыннан читләштерүгә рәхсәт бирү турындағы каарлар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре булмаганда, жир биләмәләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән бер төрен мондый файдалануның башка төренә үзгәрту мәсьәләләре, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы белән билгеләнгән нигезләмәләрне исәпкә алыш, шулай ук ижтимагый фикер альшуларга чыгарылырга мөмкин.

Жирлекләрнең генераль планнары проектлары буенча жәмәгатьчелек фикер альшуларын, ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәрү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 28 статьясында китерелгән.

Жирлекләрнең генераль планнары проектлары һәм жирлекләрнең генераль планнарына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар (алга таба – ижтимагый фикер альшулар яки ачык тыңлаулар) буенча жәмәгать тыңлаулары яисә гавами тыңлаулар муниципаль берэмлекнең һәр торак пунктында үткәрелә.

Жәмәгать фикер альшуларында яки ачык тыңлауларда катнашучыларны жәмәгать фикер альшуларында яки ачык тыңлауларда катнашу өчен тигез мөмкинлекләр белән тәэмин итү максатларында жәмәгать фикер альшуларын яисә ачык тыңлаулар үткәргәндә торак пункт территориясе өлешләргә бүленергә мөмкин.

Жәмәгать фикер альшуларын яисә ачык тыңлауларны үткәрү вакыты, муниципаль берэмлек халкына аларны үткәрү турында хәбер итү мизгеленинән жәмәгать фикер альшулары яисә ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә бастырылган көнгә кадәр жирлек уставы һәм (яки) жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә һәм бер айдан да ким һәм өч айдан артык булмаска тиеш.

Башкарма комитет житәкчесе, ижтимагый фикер альшуларның яки ачык тыңлауларның нәтижәләре турында бәяләмәне исәпкә алыш, каар кабул итә:

- 1) генераль план проекты белән килешү һәм аны Жирлек Советына жибәрү турында;
- 2) генераль план проектын кире кагу һәм аны эшләп бетерүгә жибәрү турында.

13 статья. Ачык сервитутлар билгеләү буенча ачык тыңлаулар үткәрү үзенчәлекләре

1. Ачык сервитутлар билгеләү буенча ачык тыңлауларда катнашу хокукина территориясендә ачык сервитут урнаштыру күздә тотылган жирлектә дайми яки нигездә яшәүче тыңлаулар үткәрү көненә 18 яшкә житкән һәр граждан ия.

Гражданнарың ачык тыңлауларда катнашуы ирекле нигездә гамәлгә ашырыла.

Ачык тыңлауларда жирлек территориясендә урнашкан ижтимагый берләшмәләр, барлык милек рәвешләрендәге коммерцияле булмаган һәм коммерцияле оешмалар катнаша ала.

2. Ачык тыңлаулар 13 статьяның 1 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле орган яисә физик һәм юридик затлар инициативасы буенча үткәрелә.

Ачык тыңлауларны үткөрү буенча вәкаләтле орган булып оештыру комитеты тора.

3. Вәкаләтле орган ачык тыңлаулар үткөрү турында карап кабул ителгәннән соң 7 эш көне эчендә аларны уздыру турында жирлекнең муниципаль актларын бастырып чыгару өчен билгеләнгән рәсми массакүләм мәгълүмат чараларында белдерү бастыра.

Ижтимагый тыңлаулар башланып алдыннан анда катнашучыларны мәжбүри теркәү үткәрелә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

юридик затлар өчен – юриди затның дәүләт теркәве белешмәләренең тулы исеме;

шәхси эшмәкәр өчен – гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм шәхси эшмәкәр буларак дәүләт теркәвенә алу турындагы мәгълүматлары;

физик зат өчен – фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган елы, яшәү урыны адресы.

4. Ачык тыңлаулар нәтижәсе, аларны үткөрү датасы һәм урыны, катнашучылар һәм тыңлауларда булғаннарның саны, ачык тыңлаулар рәисенең, секретаренең фамилиясе, исеме, атасының исеме, чыгышларның эчтәлеге, тавыш бириү нәтижәләре һәм кабул ителгән каарлар күрсәтелгән беркетмә белән рәсмиләштерелә.

Беркетмә ике нөхчәдә төзелә һәм ачык тыңлаулар рәисе һәм секретаре тарафыннан имзалана. Беркетмәгә ачык тыңлауларда катнашучылар исемлеге куела.

5. Аачык сервитут билгеләү турында ачык тыңлауларның нәтижәләре вәкаләтле орган тарафыннан карала һәм аның тарафыннан ачык сервитутны билгеләү өчен кирәк булган документларга күшyла.

Ачык сервитутларны билгеләү буенча ачык тыңлаулар беркетмәләрен саклау срокы - өч ел. Ачык сервитутлар билгеләү буенча ачык тыңлаулар беркетмәләрен саклау өчен вәкаләтле орган житәкчесе җаваплы.

14 статья. Жылдың белән тәэмmin иту схемасы проектын ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Жылдың белән тәэмmin иту схемасы проекты буенча ачык тыңлаулар Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2012 елның 22 февралендәге 154 номерлы «Жылдың белән тәэмmin иту схемаларына, аларны эшләү һәм раслау тәртибенә карата таләпләр турында» каарында каралган үзенчәлекләрне исәпкә алыш үткәрелә.

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы _____ авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе турындағы нигезләмәгә 1 нче күшымта

муниципаль берәмлек Советы

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР БИЛГЕЛӘҮ ТУРЫНДА ГАРИЗА

_____ кешесе булган инициатив төркем, исемлек күшымта итеп бирелә, муниципаль берәмлек халкы инициативасы буенча _____ мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар билгеләргә тәкъдим итә:

Ачык тыңлаулар үткәрү кирәклеген нигезләү:

Күшымта (фактта бирелә торган документлар күрсәтелә):

- 1) муниципаль хокукий акт проекты (кертелгән очракта);
- 2) аңлатма языу;
- 3) финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру ёстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә торган муниципаль хокукий акт кертелгән очракта);
- 4) гражданнарның инициатив төркеме исемлеге;
- 5) гражданнарның инициатив төркемен төзү турында карап кабул ителгән жыельыш беркетмәсе;
- 6) сопроводительный хат.

Гражданнарның инициатив
төркеменең вәкаләтле вәкиле

(имза)

(Ф.И.О.)

Гражданнарның инициатив
төркеме секретаре

(имза)

(Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы _____ авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә ачык тыңдаулар үткәрү тәртибе турында Нигезләмәгә 2 нче күшүмтә

муниципаль берәмлек Советы

**ИНИЦИАТИВ ТӨРКЕМ ӘГЪЗАЛАРЫ
ИСЕМЛЕГЕ**

№ т/б	Фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм туган елы (18 яштә – туу көнсө һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Паспорт мәгълүматлары, шәхесне раслаучы документ сериясе, номеры, кем тарафыннан һәм кайчан бирелгән	Шәхси имза

Гражданнарың инициатив
төркеме вәкаләтле вәкиле

(имза)

(Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы _____ авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә ачык тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмәгә З нче күшүмтә

ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫНЫҢ ИМЗАЛАР КӘГАЗЕ

Сорая буенча:

«_____»

Без, тубәндәгеләр, _____ муниципаль берәмлек халкы инициативасы буенча ачык тыңлаулар үткәрүне хуплыйбыз, сорая буенча:

«_____»

№ т/б	Фамилиясе, исеме, этисенең исеме	18 яштә – түган елы (өстәмә: түган числоы һәм ае)	Яшәү урыны адресы	паспорт яисә гражданиның паспортын алмаштыра торган документ номеры, сериясе	Шәхси имза

Имзалар кәгазен раслыйм:

(фамилиясе, исеме, атасының исеме, гражданның паспорты яки паспортын алмаштыручи документның сериясе, номеры һәм бирү датасы, аны биргән органның исеме яки коды, имзалар жыйған затның яшәү урыны адресы, аның имзасы һәм аны керту датасы)

Гражданнарың инициатив төркеме
вәкаләтле вәкиле

(имза)

(Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы _____ авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә ачык тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмәгә 4 нче кушымта

ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫНЫң ИМЗАЛАР КӘГАЗЕН ТИКШЕРУ БЕРКЕТМӘСЕ

Сорай буенча:

«_____». _____

Муниципаль берәмлек советына тәкъдим ителгән гражданнар имзалары саны _____, халык тыңлауларын үткәрү инициативасын хуплаучы гражданнар имзалары _____.

_____ сайлаучыларның имзалары тикшерелде, алар арасыннан:
яраксyz дип табылды _____ түбәндәгө сәбәпләр буенча:

Яраксyz имзалар саны – _____.

Советка фактта тәкъдим ителгән имзаларның гомуми саны _____ тәшкил итә.

Эшче төркем житәкчесе

(имза)

(Ф.И.О.)

Эшче төркем әгъзалары

(имза)

(Ф.И.О.)

(дата, вакыты)

Гражданнарың инициатив төркеменен
вәкаләтле вәкиле

(имза)

(Ф.И.О.)

Гражданнарың инициатив
төркеме секретаре

(имза)

(Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Кукмара
муниципаль районы _____ авыл
жирлеге муниципаль берәмлекендә ачык
тыңлаулар оештыру һәм уздыру тәртибе
туринда Нигезләмәгә 5 нче күшымта

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР БЕРКЕТМӘСЕ

«____» ____ 20 ____ ел

№ ____

Ачык тыңлаулар _____
ициативасы буенча _____ билгеләнгән

(муниципаль хокукый акт)

(муниципаль хокукый актның исеме)
басылган (халыкка житкерелгән):
үткәрелгән _____
адрес буенча: _____

(үткәрү датасы)

Оештыру комитеты: _____

Катнаштылар: _____

Рәислек итүче: _____

Секретарь: _____

Экспертлар: _____

Ачык тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучылар саны)

Ачык тыңлауларда чыгыш ясаучылар:

(Ф.И.О.)

Тыңланды:

1. _____ (Ф.И.О.)

2. _____ (Ф.И.О.)

3. _____ (Ф.И.О.)

Телдән һәм язма рәвештә көртөлгән рекомендация һәм тәкъдимнәр
саны _____, шул исәптән:

№ т/б	Рекомендация һәм тәкъдимнәр	Гариза бирүче

Ачык тыңлауларның рәисе _____
(имза) _____ (Ф.И.О.)

Ачык тыңлауларның секретаре _____
(имза) _____ (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы _____ авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә ачык тыңлаулар оештыру һәм уздыру тәртибе түрында Нигезләмәгә б нчы кушымта

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР НӘТИЖӘЛӘРЕ ТҮРҮНДА БӘЯЛӘМӘ

«___» 20 ___ ел

№ _____

Ачык тыңлаулар _____ инициативасы
буенча _____ билгеләнгән
(муниципаль хокукий акт)

№ _____
(муниципаль хокукий актның исеме)

басылган (халыкка житкерелгән): _____ үткәрелгән
адрес буенча: _____ (үткәрү датасы)

Ачык тыңлауларга чыгарыла торган сораяу (сораулар) _____

Ачык тыңлауларны үткәрү инициаторы _____

4) ачык тыңлауларны үткәрү датасы, вакыты һәм урыны;

Ачык тыңлаулар үткәргән оештыру комитеты _____

Ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукина ия булучылар түрында мәгълүмат _____

Ачык тыңлауларга чыгарылган жирле эһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрнең бердәм исемлеге:

Фикер алышуга чыгарылган сораулар		Экспертлар һәм катнашучыларның рекомендацияләре һәм тәкъдимнәре		Тәкъдимнәр рекомендацияләр) көртөлде хупланды)	Искәрмә
№ т/б	сорауның формулровкасы яки проектның исеме	№ т/б	тексты тәкъдим	Экспертның Ф. И. О. катнашучы)	
1		1.1.			
		1.2			
2		2.1			
3		2.2 3.1 3.2			

Жирле эһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнен йомгаклау варианты: _____

Ачык тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирыү нәтижәләре:

риза _____ (кешे)

каршы _____ (кеше)

битараф _____ (кеше)

Оештыру комитеты рәисе

Оештыру комитеты секретаре